

Dosarul nr. 2ra-254/23
2-22024390-01-2ra-14022023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: V. Schibin)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Oxana Parfeni

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ștefăneț Cristina împotriva lui Ștefăneț Andrei, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Bălți și Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei orașul Ștefan Vodă cu privire la decăderea din drepturile părintești în privința copilului minor,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian și a fost menținută hotărârea din 23 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 18 februarie 2022, Ștefăneț Cristina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ștefăneț Andrei, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Bălți și Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei orașul Ștefan Vodă cu privire la decăderea din drepturile părintești în privința copilului minor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, că în rezultatul căsătoriei încheiate la 01 noiembrie 2013 la O.S.C. Bălți, între Ștefăneț Andrei și Ștefăneț Cristina, la data de xxxxx s-a născut fiul xxxxx.

A susținut reclamanta că prin hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă căsătoria lor a fost desfăcută.

A menționat reclamanta că, la 10 mai 2018 a depus cerere de chemare în judecată privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor xxxx în cuantum de 750,00 lei lunar, iar prin hotărârea din 06 noiembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă a fost admisă, pensia urmând a fi achitată începând cu data depunerii acțiunii în judecată și până la atingerea majoratului de către copil.

A afirmat reclamanta că deși a fost emisă o hotărâre judecătorească, pârâtul până la situația din februarie 2022 nu a achitat pensia de întreținere fiului său și nici nu a transmis vreodată careva sume bănești pentru întreținerea acestuia, nici nu-l interesează viața copilului său.

A declarat că, Ștefăneț Andrei este plecat la lucru peste hotarele țării, în Franța, dar ca urmare a discuțiilor telefonice între foștii soți, reclamanta este cert convinsă că pârâtul nu dorește să achite pensia de întreținere a copilului minor. În calitate de dovadă a neachitării plății pensiei de întreținere, este răspunsul Executorului judecătoresc Borș Aurelia din 11 februarie 2022.

A mai afirmat reclamanta că dorește decăderea din drepturile părintești ale lui Ștefăneț Andrei asupra lui xxxxx, pentru a-și proteja fiul său de situația în care acesta în viitor poate fi obligat potrivit art. 80 din Codul familiei, să achite o pensie de întreținere tatălui său, ceea ce nu ar fi corect în circumstanțele expuse.

Întemeindu-și acțiunea în baza prevederilor art. 51 alin.(2), 52 alin.(1), 58 alin.(1), 60 alin.(1), 62 alin.(1) și 67 din Codul familiei, dar și art. 3 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989, reclamanta a solicitat decăderea din drepturile părintești al lui Ștefăneț Andrei în privința copilului minor xxxxx născut la data de xxxxx.

Prin încheierea din 23 februarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedură contencioasă, fiind atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Ștefan Vodă.

La data de 14 aprilie 2022 avocatul Cernit Taisia a depus cerere, prin care a solicitat schimbarea calității procesuale de intervenient principal a Direcției generale asistență socială și protecția familiei mun. Bălți în intervenient accesoriu.

Prin încheierea protocolară din 23 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost dispusă schimbarea calității procesuale a Direcției asistență socială și protecția familiei mun. Bălți din intervenient principal în intervenient accesoriu în baza cererii formulate de reprezentantul reclamantei.

Prin hotărârea din 23 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central acțiunea depusă de Ștefăneț Cristina a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 17 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian, a declarat apel nemotivat, iar la 15 august 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 23 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian și a fost menținută hotărârea din 23 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la exercitarea obligațiilor părintești este necesară existența unor probe pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele se eschivează cu rea-credință, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere. Or, decăderea din drepturile părintești este cea mai gravă sancțiune din dreptul familiei ce se poate aplica unui părinte pentru greșeli de o gravitate deosebită în exercitarea drepturilor sau îndeplinirea îndatoririlor părintești cu privire la persoana copilului minor.

Totodată, instanța de apel a indicat că, în conformitate cu art. 51 alin. (2) Codul familiei, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepția cazurilor când aceasta contravine

intereselor copilului.

La fel, instanța de apel a remarcat că, pentru identificarea interesului superior al copiilor, într-un caz particular, trebuie să se țină cont de două aspecte, în primul rând, este în interesul suprem al copilului, ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepția cazurilor, în care familia s-a dovedit a fi extrem de nepotrivită și, în al doilea rând, este în interesul superior al copilului, ca acesta să se dezvolte într-un mediu sigur și liniștit.

Astfel, argumentele reclamantei/apelantei precum că după desfacerea căsătoriei, pârâtul se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv și de la plata pensiei de întreținere a fiului minor – xxxxx, nu se interesează de soarta copilului, nu se încadrează în prevederile art. 67 Codul familiei, care să justifice decăderea din drepturile părintești a lui Ștefăneț Andrei în privința copilului minor xxxxx.

La 26 ianuarie 2023, Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 23 mai 2023 a Judecătorei Bălți, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a luat în considerare toate circumstanțele importante, a aplicat eronat analogia legii fără a fi analizate toate probele la caz.

A menționat că, instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație interesele copilului fiind stabilită prioritatea atașamentului copilului față de mama, care la moment în totalitate îl întreține și îngrijește, face tot posibilul ca copilul să beneficieze de toate condițiile pentru a se încadra într-un proces de învățământ, dar este foarte greu deoarece tatăl nu-i dă acordul.

A afirmat recurenta că, argumentele instanței de fond referitor la păstrarea relației inexistente a copilului cu tatăl biologic sunt declarative și nefondate contrare interesului superior al copilului de a fi crescut și educat într-un mediu familial sigur.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 04 octombrie 2022.

La 05 decembrie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a recurente, Ștefăneț Cristina, s. Talmază, r-nul Ștefan Vodă, și a fost recepționată de către recurentă la data de 15 decembrie 2022 (f.d. 109).

Astfel, recursul, declarat la data de 26 ianuarie 2023, este în termen.

La 14 februarie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 124).

Prin referința depusă la data de 15 martie 2023, Direcția Generală Asistență Socială, Sănătate și Protecția Familiei mun. Bălți a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ștefăneț Cristina, reprezentată de avocatul Zavalîșca Lilian, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Pitic